
Vahingonkorvaushakemus / veneen vaurioituminen

Selostus ja perustelu Hakija on vaatinut, että kaupunki korvaisi hänen omistamalleen veneelle aiheutuneen vahingon hakemuksesta tarkemmin ilmenevillä perusteilla.

Saadut selvitykset Satamapäällikkö on antanut lausunnon ja suullisen selvityksen.

Lakimies on hankkinut ko. asian käsittelyyn liittyen kaupungin hyväksymät venepaikkojen vuokrausehdot.

Sovellettavat säännökset

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Mainitun lain 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan vahingonkorvaus käsittää hyvityksen henkilö- ja esinevahingosta sekä 4 a ja 6 §:ssä säädettyin edellytyksin kärsimyksestä.

Mainitun lain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elatuksen vähentyminen.

Arviointia ja johtopäätökset

Korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä perusteena on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi edellytetään, että aiheutunut vahinko on syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt.

Asiassa on riidatonta se, että hakija on vuokrannut venepaikan kaupungin laiturista ja venepaikalla kiinnitettynä ollut vene on vaurioitunut hakemuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Asiassa on riidanalaista se, onko hakija ennen vahingon aiheutumista noudattaneet osaltaan venepaikkojen vuokrausehtoja, onko hakemuksessa kerrottu vahinko syy-yhteydessä kaupungin venepaikkojen tai laiturin yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen vai onko vahinko vahingonkorvauslain mukaisessa syy-yhteydessä johonkin muuhun kaupungin vastuulla olevaan seikkaan.

Asiassa on ensin ratkaista se, mihin hakijan korvausvaatimus oikeastaan perustuu. Vahingonkorvausoikeudellisesti korvausvastuu voi yleisesti ottaen perustua sopimusoikeudelliseen korvausvastuuseen, yleisen vahingonkorvauslain mukaiseen korvausvastuuseen tai erityislainsäädännön mukaiseen korvausvastuuseen.

Veneen säilyttäminen kaupungin omistaman laiturin venepaikalla perustuu kaupungin ja hakijoiden välillä tehtyyn venepaikan vuokrasopimukseen. Näin ollen korvausvaatimuksen osalta on ensisijaisesti kyse sopimusoikeudellisesta korvausvastuusta. Toissijaisesti korvausvaatimuksen osalta tulee kyse vahingonkorvauslain mukaisesta korvausvastuusta.

Kaupunki on tehnyt hakijoiden kanssa vuokrasopimuksen, jossa kaupunki on velvoittanut sopimuskumppanit noudattamaan, paitsi muuta josta ei nyt ole kysymys, kaupungin hyväksymiä venepaikkojen vuokrausehtoja (kaupunkirakennelautakunta 26.2.2020 § 62) sekä oikeuttanut säilyttämään venettä vuokratulla ja kaupungin osoittamalla venepaikalla.

Vuokrausehdoissa on todettu, että kaupungilla on oikeus vaihtaa vuokrattua venepaikkaa kesken vuokrakauden huolto- ja rakennustöiden vuoksi tai jos veneen tai paikan mitoitus sitä edellyttää. Lisäksi vuokraehdoissa on todettu, että kaupunki ei vastaa veneiden vartioinnista eikä mistään veneille venesatamissa tai talvisäilytysalueilla sattuneista vahingoista. Vielä ehtojen mukaan satama- ja venepaikka-alueilla olevista puutteista ja vahingoista on heti ilmoitettava kaupunkiympäristön asiakaspalveluun.

Kun otetaan huomioon vuokrasopimuksen ehtojen sisältö ja niissä asetetut velvoitteet, sopimusehtoja ei voida pitää miltään osin ns. oikeustoimilain 36 §:n vastaisina. Näin ollen sopimusehdot eivät ole sopimuskumppanien kannalta kohtuuttomia eikä niiden soveltaminen johda kohtuuttomuuteen eikä sen vuoksi venepaikan vuokrasopimuksen ehtoja tule sovitella tai jättää miltään osin huomioon ottamatta.

Asiassa ei ole edes väitetty, että vuokrasopimus olisi vastoin oikeustoimilain 30-33 §:n säännöksiä. Näin ollen tehtyä vuokrasopimusta ja siinä sovittuja sopimusehtoja voidaan pitää kaikilta osin hakijoita sitovina ja oikeudellisesti relevantteina.

Asiassa on kyse kaupungin ja hakijoiden välillä tehdyn yksityisoikeudellisen vuokrasopimuksen sopimusehtojen noudattamisesta ja mahdollisesta sopimusehtojen rikkomisesta.

Hakija on venepaikan vuokratessaan hyväksyneet kaikki kaupungin asettamat sopimusehdot. Sopimusehtojen mukaan vuokraaja vastaa suhteessa kaupunkiin siitä, että venettä säilytetään kaupungilta vuokratulla ja oikealla venepaikalla asianmukaisesti. Lisäksi vuokraaja on velvollinen ilmoittamaan kaupungille satama- ja venepaikka-alueilla olevista puutteista ja vahingoista. Vielä ehtojen mukaan kaupunki ei vastaa veneiden vartioinnista eikä mistään veneille venesatamissa tai talvisäilytysalueilla sattuneista vahingoista.

Saatujen selvitysten mukaan ko. laiturin osalta oli lähetetty kaupungille hakijan venepaikan vieressä olevan vuokralaisen taholta sähköpostiviesti 2.10.2024 klo 10.20, jossa on kerrottu laiturin aisan ponttonin pettäneen ns. järvenselän puolelta ja kerrottu aisan roikkuvan hakijoiden veneen peräköyden varassa. Mainittu ilmoitus ei ole koske hakijan veneen kiinnitykseen käytettävää aisaa (sijaitsee viereisen venepaikan toisella puolella), mutta ilmoitusta voidaan pitää laiturin rakenteen puutetta koskevana ilmoituksena.

Kaupungin taholta on heti ilmoituksen jälkeen otettu yhteyttä ilmoituksentekijään puhelimitse ja kehoitettu siirtämään hakijoiden vene pois vuokrapaikalta Vehmersalmen vierasvenelaiturille, jotta laiturin rakenteen puute voidaan korjata. Kaupungilla on ollut vuokrausehtojen mukaisesti oikeus vaihtaa vuokrattua venepaikkaa kesken vuokrakauden ko. huolto- ja rakennustöiden vuoksi. Kaupungin viereiselle venepaikan vuokralaiselle tekemää veneen siirtokehotusta ei ole noudatettu.

Kaupunki on tämän jälkeen 3.10.2024 pyrkinyt toistamiseen korjaamaan ilmoitetun laiturin puutteen, kun ko. laiturin yllä- ja kunnossapidosta vastaava kaupungin urakoitsija (Savon Kuljetus Oy) oli ottanut yhteyttä ilmoituksentekijää. Urakoitsija oli pyytänyt siirtämään veneen venepaikalta tarvittavien huolto- ja rakennustöiden ajaksi. Ilmoituksentekijä on lähettänyt vastauksena sähköpostiviestin, ettei venettä vielä siirretä ja siksi huolto- ja korjaustöitä ei voida suorittaa, kun vene on vuokrapaikalla. Näin ollen kaupunki on useaan otteeseen kehottanut viereisen venepaikan vuokralaista siirtämään veneen kaupungin osoittamaan toiseen venepaikkaan tai muutoin pois, jotta tarvittavat huolto- ja korjaustyöt saadaan suoritettua, mutta ilmoitettua laiturin puutetta ei ole saatu korjattua vuokralaisesta johtuvista syistä.

Lausunnon mukaan kaupunki oli vielä ennen vahingon aiheutumista lähettänyt 9.10.2024 kaikille venepaikan vuokranneille vuokralaisille sähköpostiviestin lähestyvistä myrskystä ja kehottanut tarkistamaan veneiden kiinnitykset sekä tarvittaessa siirtämään veneet pois venepaikalta suojasatamaan mahdollisen vahingon välttämiseksi. Kaupunki on siten sopimusehtojen mukaisesti muistuttanut

venepaikkojen vuokralaisia huolehtimaan veneiden turvallisuudesta, koska vuokraehtojen mukaisesti kaupunki ei vastaa veneille venesatamissa aiheutuvista vahingoista. Tältä osin ei ole tapahtunut mitään sopimusrikkomusta tai virhettä.

Edellä lausuttu osoittaa, että kaupunki on osaltaan noudattanut venepaikkojen vuokrausehtoja ja pyrkinyt ehtojen mukaisesti ja useaan otteeseen korjaamaan ko. laiturin puutteet ennen vahinkotapahtumaa, mutta viereisen venepaikan vuokralaiset jättäneet noudattamatta kaupungin kehotusta, jotta huolto- ja rakennustyöt olisi voitu suorittaa. Asiassa ei ole myöskään esitetty muuta selvitystä, joka osoittaisi vuokraehtojen vahinkoja koskevan kohdan kohtuuttomaksi tai pätemättömäksi tai hakemuksessa kerrotun vahingon olevan syy-yhteydessä yksin kaupungin vuokraehtojen rikkomiseen tai laiminlyöntiin ja tämän vuoksi hakijan hakemus tulee hylätä kaupungin sopimusoikeudellisen korvausvastuun osalta.

Vahingonkorvauslain mukainen korvausvastuu syntyy, mikä vahingon kärsinyt taho näyttää vahingon aiheutuneen ja sen, kuka tai mikä taho on vastuussa vahingosta. Pelkästään se seikka, että ko. esinevahinko on aiheutunut veneen olleessa kiinnitettynä kaupungin vuokraamaan venepaikkaan ei yksin osoita, että ko. vahingon aiheutuminen olisi vahingonkorvauslain mukaisesti syy-yhteydessä kaupungin tuottamukselliseen toimintaan tai laiminlyönteihin.

Hakija ei ole esittänyt tarkempaa selvitystä, miten veneen kiinnitys laituriin oli ennen vahingon aiheutumista tehty tai varmistettu ja miten hakemuksessa kerrottu venevahinko oli oikeastaan aiheutunut.

Selvityksistä ilmenee, että kaupunki on pyrkinyt useaan otteeseen suorittamaan laiturin puutteiden huolto- ja korjaustyöt kohtuullisessa ajassa puuteilmoituksen saatuaan, joten tältä osin ei ole tapahtunut kaupungin taholta mitään virhettä tai laiminlyöntiä.

Lisäksi selvityksistä ilmenee, että kaupunki oli vielä ennen ko. vahinkotapahtuman aiheutumista lähettänyt 9.10.2024 erillisen sähköpostiviestin, jossa on kerrottu kaikille venepaikan vuokranneille tulevasta myrskystä ja samalla kehotettu tarkastamaan veneen kiinnitykset sekä siirtämään tarvittaessa vene suojasatamaan mahdollisen vahingon välttämiseksi. Kaupungin voidaan katsoa toimineen tältä osin asianmukaisesti ja huolellisesti sekä vuokralaisen edut huomioon ottaen. Näin ollen tältäkin osin ei ole tapahtunut mitään virhettä tai laiminlyöntiä.

Pelkkä venepaikan vuokraaminen tai veneen kytkeminen kiinnittämällä vuokralaituriin ei vapauta veneen omistajaa

huolehtimaan veneen turvallisuudesta ja säilytyksestä kaikissa tilanteissa. Tämä vastaa myös venepaikan vuokrasopimuksen ehtoja. Näin ollen veneen omistajan on mahdollisen vahingon vaaran vähentämiseksi tai välttämiseksi tullut noudattaa ns. hyviä veneen kiinnitystapoja, kuten käyttää veneen kiinnityksen yhteydessä ns. vedonpoistajia ja kiinnittää vene riittävällä tavoin useasta eri paikasta siten, että vene ei pääse aallokon vuoksi liikkumaan holtittomasti venepaikalla tai muutoin siten, että laituriin tai venepaikan kiinnikkeisiin ei kohdistu veneen liikkumisen vuoksi tarpeetonta rasitusta tai vetoa. Lisäksi veneen omistajan velvollisuuksiin kuuluu huolehtia veneen tarvittavasta turvaamisesta ja suojaamisesta myös mahdollisen myrskyn sattuessa.

Hakijalla on ollut kaupungin lähettämän sähköpostiviestin ja muun sääolosuhteista saadun tiedon perusteella riittävä tieto lähestyvistä myrskystä. Kaupunki on lisäksi viestissä ohjannut veneen omistajia varmistamaan veneen turvallisuuteen liittyvät seikat ja tarvittaessa siirtämään veneen suojasatamaan. Lisäksi ns. avoveneen omistajan huolellisuusvelvollisuuksiin kuuluu kalustaa vene tarvittaessa riittävällä automaattisella pilssipumpulla, jotta vene ei rankkasateen tai myrskyn vuoksi tarpeettomasti täytyisi vedestä tai jopa uppoaisi.

Asiassa ei ole esitetty selvitystä, että hakijan vene olisi ennen vahingon aiheutumista kiinnitetty kaikilta osin huolellisesti ja hyvien käytänteiden mukaisesti eli siten, että jokainen kiinnityspaikka on ollut normaalissa käyttökunnossa ja siten, että kiinnitysköysissä olisi ollut ns. vedonpoistajia tai että veneen osalta olisi ollut käytössä ns. automaattinen pilssipumppu.

Lisäksi hakija ei ole ryhtynyt veneen omistajana tarvittaviin toimenpiteisiin mahdollisen vahingon ja vaaran poistamiseksi tai välttämiseksi, vaikka hänelle on toimitettu kaupungin sähköpostiviestillä tieto lähestyvistä myrskystä ja sen mahdollisesti veneiden säilyttämiseen aiheuttamista ongelmista ja vahingoista. Hakija on edellä lausutuista asioista tietoisena päättänyt jättää veneen säilytykseen ko. laiturin venepaikalle. Hakija on siten veneen omistajana laiminlyöneet selvittää tai varmistaa riittävällä tavalla, että veneelle ei aiheudu venepaikalla ongelmia tai vahinkoa odotettavissa olevan kovan myrskyn vuoksi.

Kaupunki ei ole venepaikkojen omistajana tai vuokraajana ns. ankarassa vastuussa kaikista venepaikkojen tai laituriin yhteydessä aiheutuneista vahingoista. Vahingonkorvauslain mukainen vastuu edellyttää, että kaupungin toiminnassa voidaan katsoa olleen selvä virhe tai laiminlyönti. Oikeuskäytännössä on lisäksi katsottu, että vahingonkorvauslain mukaista tahallisuutta tai tuottamusta ei ole,

mikäli aiheutunut vahinko on syy-yhteydessä äkilliseen luonnontapahtumaan kuten myrskyyn tai rankkasateeseen.

Edellä lausutusta ilmenee, että kaupunki on laiturin omistajana ja venepaikkojen vuokranantajana pyrkinyt huolehtimaan sekä laiturin rakenteista ja mahdollisten puutteiden korjaamisesta, mutta näitä ei ole voitu suorittaa.

Selvityksistä ilmenee, että vahinkopäivänä on ollut todella kova ja yllättävä myrsky (tuulenpuuskat yli 20 m/s), jonka yhteydessä on esiintynyt myös ns. myrskyvirtauksia. Sääolosuhteiden poikkeavuutta osoittaa erityisesti se, että vahingon tapahtumapaikan läheisyydessä (900 m päässä) sijaitseva toinen laiturin on irronnut ankkuripainokiinnityksestään ja siirtynyt paikoiltaan noin 70 astetta.

Lausunnossa ilmenee, että kova myrsky on aiheuttanut mainitulle laiturille vahinkoa, kun useita veneitä on ollut kiinnitettynä venepaikoille. Myrskytuuli suuntasi laituriin nähden epäedullisimmasta suunnasta (etelänpuoleinen, hieman kaakon suuntainen tuuli), joka kiihtyi edelleen voimakkuudeltaan Vehmersalmen kapeassa salmessa. On todennäköistä, että hakijan omistama ns. matalalaitainen vene ja hakijoiden viereisellä venepaikalla sijainnut vene ovat päässeet tarpeettomasti liikkumaan ja riuhtomaan veneiden välissä ollutta aisaa. Sen seurauksena mainitun aisan kiinnikepoiju ja lopulta aisankelluke on irronnut aisasta. Molemmat veneet ovat sijainneet perä tuulen suuntaan nähden, joten tämäkin seikka tulee käsitystä myrkyn aikana veneiden liikkumisen vuoksi rikkoontuneesta aisasta.

Aisan rikkoontumisen myötä yllä kerrotut veneet ovat kiinnikkeiden pettäessä liikkuneet normaalista poikkeavalla eli holtittomasti, veneisiin on sekä rankkasateen että suurten aaltojen vuoksi kertynyt huomattavassa määrin vettä ja veneet ovat ensin painuneet painon vuoksi ja lopulta uponneet järveen. On todennäköistä, että hakijan vene on ensin uponnut jääden kiinni laituriin vain keulaköytensä varaan. Tämän myötä veneiden välissä ollut aisa on painunut järveen. Sen myötä viereinen vene on ensin täyttynyt vedestä ja lopulta uponnut kellukkeiden varaan. Kun molemmat veneet ovat uponneet ja olleet todella painavia sekä edelleen kiinnitettynä laiturissa, laiturin ankkurointi ei ko. myrskyn voimakkuuden vuoksi pysynyt enää paikoillaan vaan laiturin siirtyä painoineen sijansa verran toisaalle. Mainittua käsitystä tukee lisäksi läheisellä toisella laiturilla tapahtunut vastaava vahinko ja se, että vahingon kohteena oleva laiturin on ollut iästään huolimatta täysin käyttökuntoinen. Näin ollen laituriin yllä- ja kunnossapidon osalta ei ole tapahtunut mitään virhettä tai laiminlyöntiä.

On todennäköistä, että hakijan veneelle aiheutunut vahinko on syy-yhteydessä yksin äkilliseen ja poikkeukselliseen myrskyyn, jonka voimakkuus on ollut vahingon tapahtumapaikalla todella kova ja johon kaupunki ei ole voinut venepaikkojen vuokraajana muutoin varautua kuin lähettämällä edellä kerrotun sähköpostiviestin. Laiturin venepaikoille kiinnitetyt veneet ovat myrskyn vuoksi ensin täyttyneet vedestä sekä lopulta uponneet. Uppoamisen jälkeen koko laiturin myrskyn vuoksi siirtynyt pois paikoiltaan. Näin ollen kyseessä on inhimillinen ja poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin syy-yhteydessä oleva tapaturma, joka voi liittyä osin ilmaston lämpenemiseen tai muihin vastaaviin syihin. Mainittua näkemystä tukee se, että useampi vene on vaurioitunut samaan aikaan ja ko. alueella myös toinen laiturin vaurioitunut mainitun myrskyn vuoksi. Edelleen näkemystä tukee se, että vahingon kohteena olevalle laiturille ei ole aiemmin aiheutunut mitään vastaavaa vahinkoa tai laiturin siirtymistä pois paikoiltaan eikä laiturin rakenteissa tai kiinnikkeissä ole todettu ennen vahinkotapahtuman jälkeenkään mitään olennaista virhettä tai vikaa.

Asiassa on jäänyt näyttämättä, että ko. venevahinko olisi syy-yhteydessä kaupungin taholta yksin venevuokrausta koskevan sopimuksen sopimusrikkomukseen tai laiturin yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin tai että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta. Tämän vuoksi tehty vahingonkorvaushakemus tulee hylätä kokonaisuudessaan perusteettomana.

Sovellettavat säännökset

Perusteluissa mainitut

Päätös

Kaupunki hylkää hakijan tekemän vahingonkorvaushakemuksen.

Toimivallan peruste

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö 7 §

Mika Mäkäräinen
lakimies

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Kuopion kaupungin asiantuntijajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Kuopion kaupunki

Viranhaltijapäätös

lakimies

07.03.2025

Asianro 8047/03.06.02.00/2024

Vahingonkorvaukset

§ 20/2025

Liitteet

Tiedoksianto

Päätös on lähetetty hakijalle sähköpostitse tiedoksi 7.3.2025

Tiedoksi

Nähtävänäolo

Päätös on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko 7.-28.3.2025.

Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteke.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta
Kirjaamo
Tulliportinkatu 31
PL 228
70101 KUOPIO
[kirjaamo\(at\)kuopio.fi](mailto:kirjaamo(at)kuopio.fi)

Puhelin 017 18 2111

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.